

Гомель Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАІЧЫННІКАМІ

№ 58 (642)

Ліпень 1962 г.

Год выдання 8-ы.

ПА РОДНАЙ КРАЌІНЕ

На заводзе «Гомельнабель» пабудаваны новы цэх па вытворчасці эмаліраваных правадоў для радыё- і электратэхнічнай прамысловасці. На здымку: мантаж станкоў тонкага валачэння ў новым цэху.

ЗРОБЛЕНА ў БЕЛАРУСІ

Эканамічны агляд

Есць у Мінску завод, які нядаўна адзначыў сваё 75-годдзе. Ад прымітыўных паўсаматужных майстэрняў прыватніка ў дарэвалюцыйны час да буйнейшага прадпрыемства нашага савецкага часу — такі шлях станкабудаўнічага завода імя Кірава за гэтыя тры чвэрці стагоддзя. У мінулым — скараротні і сярпы, сёння — унікальныя, адзіныя ў сваім родзе металарэзныя станкі.

У 20-ыя гады бельгійскія і галандскія прадпрыемцы пастаўлялі на завод свае станкі. У 50-ыя гады па просьбе тых жа прадпрыемцаў у Бельгію і Галандыю рабочыя завода імя Кірава экспартавалі сваю прадукцыю з той толькі істотнай розніцай, што была яна самай дасканалай у свеце.

Непазнавальна пераўтварылася індустрыяльнае аблічча Савецкай Беларусі за гады Савецкай улады і асабліва за пасляваенны час. Рэспубліка стала сёння пастаўшчыком выдатных прамысловых вырабаў, якія карыстаюцца велізарным попытам як унутры Савецкай краіны, так і за яе рубяжамі.

Нашы «добрамысліцы» на Захадзе любяць падпусціць слязу аб тым, што вольна, маўляў, што робяць камуністы ў Савецкім Саюзе, у Беларусі, вывозяць за межы рэспублікі ўсё, што ствараецца рукамі рабочых і калгаснікаў, пазбаўляючы іх такім чынам, плён сваёй уласнай працы. Наўрад ці ёсць патрэба абвяргаць гэту безумоўную няпраўду — да таго яна вядомая. Так з Беларусі ў Расію, у Прыбалтыку, на Украіну, у Сібір, у многія пункты свету ідуць станкі і машыны, але Расія, Сібір, Прыбалтыка, Украіна ў сваю чаргу даюць Беларусі нафту і метал, рознае абсталяванне і сыравіну — усё, што неабходна для развіцця яе эканомікі.

Нацыяналістычным «добрамыслцам» трэба толькі напамінаць той бяспрэчны факт, што да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў Беларусі за мяжу за бясплатна вывозіліся многія прадукты сельскай гаспадаркі, а ўзамен нічога не пастаўлялася, акрамя невялікай колькасці прымітыўнай тэхнікі, спісанай з заводаў і фабрык Захаду. Тым жа «добрамыслцам» не лішне напамінаць і той найсумнейшы і ганебны факт, што ў час другой сусветнай вайны іх верхаводы, якія мелі моцную дружбу з гітлераўскімі гаспадарамі, што часова акупіравалі беларускую зямлю, актыўна

дапамагалі грабіць яе багаты, вывозіць народнае дабро ў фашысцкую Германію. Гэта было і гэтага забыць нельга. Што датычыць сённяшняга дня, то сёння ў нас іншы час, па-іншаму ідуць справы.

Савецкая Беларусь, якая выйшла, дзякуючы Савецкай уладзе, дзякуючы ленінскай нацыянальнай палітыцы, на міжнародную арэну, стала суверэннай і самастойнай ва ўсіх адносінах рэспублікай, ажыццяўляе і распырае з кожным годам свае эканамічныя ўзаемавыгадныя сувязі з замежнымі краінамі, будзе сваю эканоміку ў мэтах далейшага няўхільнага працвіцця.

На кожным сёмым станку, што выпускаюцца цяпер у Савецкім Саюзе, — марка беларускага прадпрыемства. У рэспубліцы шэсць станкабудаўнічых заводаў, і прадукцыя кожнага знаходзіць шырокі попыт у краіне і на знешнім спажывецкім рынку. Беларусам за іх цудоўныя машыны дзякуюць кітайцы і балгары, венгры і індыйцы, чэхі і палякі, румыны і бельгійцы.

Але не толькі цудоўнымі станкамі славіцца сёння Беларусь. Яе прамысловасць выпускае дзесяткі іншых вырабаў, якія прадстаўляюць прадметы экспарту.

Польскі журналіст Станіслаў Юнг, які пабываў некалькі гадоў назад у Мінску, у артыкуле, апублікаваным у часопісе «Пшыязнь», пісаў:

«Чытач, калі на радыятары грузавога аўтамабіля ўбачыш сілуэт зубра і побач з ім тры літары «МАЗ», ведай, што гэты аўтамабіль выпушчаны Мінскім аўтазаводам. Зубр — гэта сімвал магутнасці і сілы. Жывых зубраў у Беларусі няма, і яны жывуць у запаведніках. Зубраў на радыятарах грузавікоў многа. І з году ў год іх становіцца больш і сустраць іх можна не толькі ў Беларусі, але і ўсюды ў Савецкім Саюзе і за яго межамі.

Хто ж яшчэ нядаўна мог меркаваць, што імяна Беларусь — край лясоў і балот — стане радзімай буйнейшых грузавых аўтамабіляў-гігантаў грузавыдальнасцю ў 40 тон!»

Беларускія трактары гэтак жа, як і аўтамабілі, пракралі сабе шырокую дарогу на палі амаль усіх кантынентаў зямлі.

Беларусь, якая сумела з дапамогай брацкіх народаў Савецкага Саюза ў рэкордна кароткі

(Заканчэнне на 2-й стар.)

БУЙНЕЙШЫЯ ў ЕўРОПЕ

Уведзена ў эксплуатацыю першая чарга Чарнігаўскага завода сінтэтычнага валакна. Гэта буйнейшае ў краіне і Еўропе прадпрыемства вялікай хіміі.

Ад першых калкоў геадэзістаў да светлых цэхаў прайшло каля пяці гадоў. Тэрмін параўнальна невялікі, калі ўлічыць маштабы і складанасць будаўніцтва. Вось некаторыя лічбы. Калектывы будтрэста № 4 і іншых арганізацый выканалі больш як 700 тысяч кубаметраў земляных работ, зманціравалі 78 тысяч кубаметраў зборных жэлезабетонных канструкцый, уклалі звыш 80 кіламетраў электракабеляў. У эксплуатацыю здадзена больш як 100 тысяч квадратных метраў жылой плошчы.

Уся краіна дапамагла будаваць Чарнігаўскі капронавы. Тэхналагічнае абсталяванне і асноўныя матэрыялы для яго рыхтавалі прадпрыемствы больш як ста гарадоў.

Цяпер будаўнікі Чарнігаўскага капронавага, энергічна вядуць работу на аб'ектах другой чаргі. Іх мэта — здаць у 1963 годзе ў эксплуатацыю праектныя магутнасці завода, разлічаныя на выпуск дзесяткаў тон валакна ў суткі.

Добрая слава ідзе на Магілёўскім заводзе штучнага валакна аб бабінажніцы 2-га бабінажна-перамотачнага цэха ўдарніцы камуністычнай працы Святлане Кавал'евай. На здымку: Святлана Кавал'ева за работай.

Кароўнікі са зборных жэлезабетонных канструкцый

ГОМЕЛЬ. Міжкалгасныя будаўнічыя арганізацыі вобласці ў гэтым годзе ўпершыню пачалі ўзвядзенне жывёлагадоўчых памяшканняў са зборных жэлезабетонных канструкцый. Кароўнікі з такіх дэталей зманціраваны ў калгасах імя XXII з'езда КПСС Гомельскага раёна, «Зара» Вуда-Кашалёўскага раёна, імя Жданава Чачэрскага раёна і іншых гаспадарках.

Выпуск жэлезабетонных дэталей для арачных кароўнікаў арганізаван на Гомельскім, Мазырскім і Светлагорскім заводах жэлезабетонных вырабаў. Асвойваецца выраб такіх дэталей на палігонах Гомельскай, Жлобінскай і Калінінвіцкай міжкалгасных будаўнічых арганізацый. Ужо ў гэтым годзе будзе ўзведзена 215 арачных кароўнікаў з жэлезабетонных канструкцый.

ФІБРАЛІТ ДЛЯ СЕЛЬСКІХ НОВАБУДОЎЛЯЎ

ЛЕПЕЛЬ. Тут уведзен у строй міжкалгасны завод фібралітавых пліт. Яго магутнасць — 3.000 кубаметраў вырабаў у год.

Першая прадукцыя новага прадпрыемства паступіла ўжо на сельскія новабудовы. Танныя і трывалыя фібралітавыя

пліты з цэменту і драўляных стружак выкарыстоўваюцца пры ўзвядзенні жывёлагадоўчых памяшканняў. У бліжэйшы час гэтыя матэрыялы будуць таксама выкарыстаны пры збудаванні жылых дамоў для працаўнікоў вёскі, а таксама ў якасці ўцяпляльнікаў.

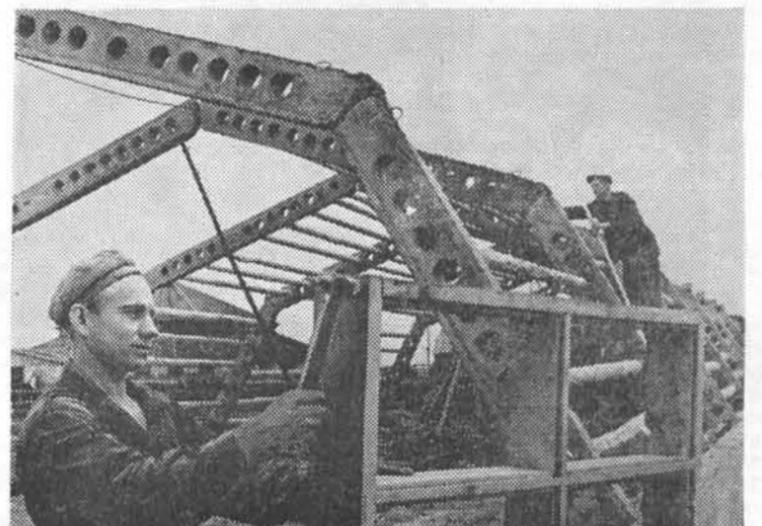

Адна з лепшых работніц Мінскага мотавалазавода Вера Квайткуоская.

Поспехі башкірскіх нафтавікоў

Трыццаць гадоў назад быў пакладзены пачатак бурнаму развіццю нафтавай прамысловасці ў Башкірской АССР.

За мінулыя 30 гадоў працоўныя Башкіры пры брацкай дапамозе ўсіх народаў СССР, стварылі магутную нафтавую прамысловасць. У цяперашні час у рэспубліцы штодзённа здабываюцца і перапрацоўваюцца дзесяткі тысяч тон нафты, мільёны кубаметраў газу, бурцыцца звыш трох тысяч метраў глыбокіх нафтавых шчылін. За тры з палавінай года сямігодкі тут звыш плана здабыта 540 тысяч тон і перапрацавана каля 1.400 тысяч тон нафты, прабурана 121 тысяча метраў нафтавых шчылін.

На здымку: будаўніцтва цялятніка ў калгасе імя XXII з'езда КПСС Гомельскага раёна.

На ўрачыстай лінейцы

Горн склікаў усіх рэбят лагера на атрадныя лінейкі. І вось стройнымі радамі пад гукі піянерскага марша яны ідуць на ўрачыстую лінейку, прысвечаную адкрыццю другой лагернай змены і прыездзе дзяцей нашых суз'ячыннікаў з Фінляндыі і Бельгіі. У першых радах — дарагія госці, маленькія бельгійцы і фіны. Для іх тут усё новае. Уважліва слухаюць яны, як старшыні саветаў атрадаў здаюць рэпартажы. Вось Наталля Буганова, важак іх атрада, які носіць імя праслаўленай савецкай партызанкі Зоі Касмадзямянскай, дакладвае:

— Піянеры нашага атрада, у тым ліку і нашы замежныя сябры, да правядзення ўрачыстай лінейкі гатовы.

..Выбгае група маленькіх дзяўчынак з чацвёртага атрада. Яны завязваюць сваім сябрам з-за мяжы чырвоныя гальштукі. Піянерскія гальштукі завязваюць таксама і кіраўнікам групы бельгійскіх і фінскіх дзяцей — Валянціне Паўлаўне Сучковай і Клаўдзіі Сямёнаўне Астравой. Іх пры-

маюць у ганаровыя піянеры лагера.

Гучыць каманда старшыні савета дружныні Тані Балоцінай:

— лепшыя піянеры лагера Ліда Мацюхіна і Даніла Красцьянаў, на флаг!

Ліда і Даніла падбягаюць да трыбуны, і высока над лагерам ўзнямаецца чырвоны флаг.

Да дзяцей звяртаецца начальнік лагера Таццяна Дзімітрыеўна Андрыжыеўская:

— Юныя ленинцы! Да барацьбы за справу Камуністычнай партыі будзьце гатовы!

— Заўсёды гатовы! — дружна адказалі піянеры і запелі сваю любімую піянерскую песню:

Взвешце кострамі, синіе

ночы,

Мы пионеры — дети рабочих...

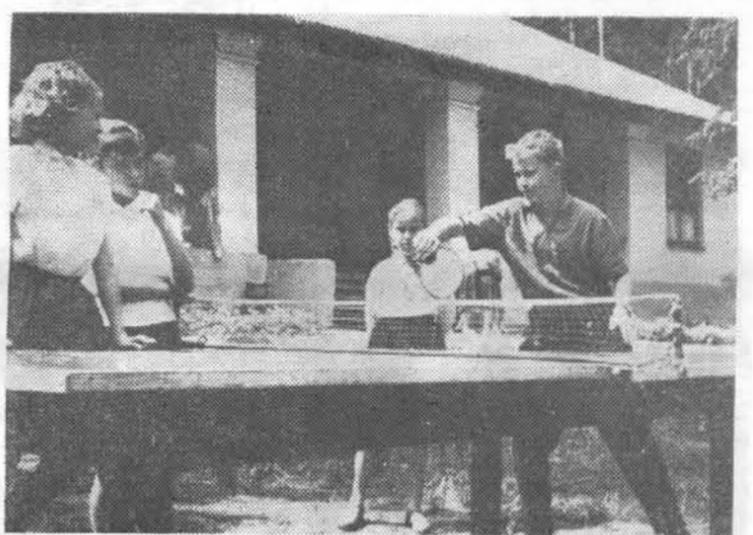
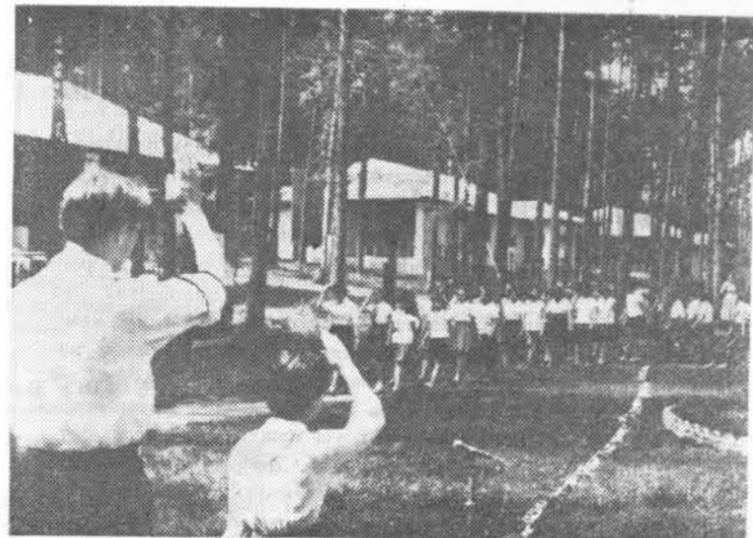
— Дарагія рэбяткі, дарагія нашы госці — юныя сябры з Бельгіі і Фінляндыі, — гаворыць Таццяна Дзімітрыеўна. — Віншую вас усіх з адкрыццём другой змены. Жадаю добра адпачыць, набрацца сіл, весела, цікава правесці летнія канікулы. Піянеры Савецкага Са-

юза сябруюць з дзецьмі ўсіх краін свету, і прыезд у наш піянерскі лагер бельгійскіх і фінскіх рэбят яшчэ больш умацуе гэту дружбу. Мы, дарослыя, шчыра жадаем вам вялікай, вялікай дружбы. Мы вельмі хочам, каб нашы маленькія госці з Бельгіі і Фінляндыі адчувалі сябе на нашай гасціннай беларускай зямлі, у нашым піянерскім лагера, як у сваім доме, як у роднай сям'і. Персанал піянерскага лагера зробіць усё, каб адпачынак дзяцей быў вясёлым і цікавым. Дарагія рэбяткі! Уперадзе ў вас захапляючыя гульні, вясёлыя танцы, спартыўныя сустрэчы. Лес, бераг мора чакаюць вас...

Ад імя школьнікаў Мінска выступіла Міла Кандратоўская. Яна пажадала ўсім рэбяткам цікавага і вясёлага адпачынку.

Г. ГАЛКОЎСКАЯ.

На здымках: дзень адкрыцця другой змены ў піянерскім лагера «Крыжоўка».

УХМЫЛКА КАТА

Я люблю Вілейку. Гэты ўтульны, патанаючы ў зеляніне гарадок на беразе празрыстай Віліі, кліча мяне да сябе, дзе б я ні быў — ці на шырокіх праспектах Мінска, ці ў азісах сонечнага Узбекістана, ці на пляжах Чарнамор'я...

Вось і цяпер, у пачатку лета, давалася мне ўбачыцца з любімым горадам. Была нядзеля. Я ішоў па ціхіх, прыгожых вуліцах, слухаў шапаценне ліп і бяроз, з радасцю заўважаў, што горад за час маёй нядоўгай адсутнасці зноў змяніўся ў лепшы бок. З'явіліся новыя камунальныя дамы, на Цэнтральнай плошчы сярод духмяных кветак, што растуць на клумбах, узвышаецца помнік Ул. І. Леніну.

Насустрэч мне ішлі святочна апрачутыя людзі, у многіх у руках былі букеты язіну, ружаў, ландышаў. Мяне здзівілі твары гэтых людзей: яны былі задумлівыя і сумныя. Я адразу зразумеў, што кветкі гэтыя прызначаны не для вяселля і не для ўпрыгожання абедзенага стала.

Падпарадкоўваючыся нейкаму, не да канца ўсвядомленаму жаданню, а таксама каб правесці сваё меркаванне, я пайшоў следам за адной жанчынай. Год ёй было не больш трыццаці, да грудзей яна прышліла букет язіну, яго салодкі пах, калі я наблізіўся, закружыў мне галаву.

Як я і здагадаўся, дарога прывяла нас на могількі. І вось я з групкай людзей стаю ля брацкай магілы. Тут пахаваны жыхары Вілейкі, закатаваныя і забітыя крывавамі фашысцкімі катамі.

Жанчына, за якой я ўслед ішоў, паклала язім на магілу, і яе вочы, у якіх быў вялікі ўнутраны боль, напоўніліся слязьмі.

— Крэсла... будзь ён пракляты... кат. — пачуў я.

Гэтыя словы нібы абіралі жанчыне губы.

Раптам я падумаў, што дзесьці ўжо чуў гэта прозвішча — Крэсла. І давалася яму іншая характарыстыка. І ўспомніў. Неяк зайшоў я ў рэдакцыю «Голасу Радзімы». Там разглядалі дакументы з архіву. Сярод іх была і атастацыя, якую, уцёкшы ў 1944 годзе з Беларусі ў Берлін, Францішак Кушал даваў некаторым сваім падудладным. Была тут і характарыстыка на Крэсла. Кушал сваёй рукою пісаў: «Крэсла наогул мне мала знаны, як камандант павятовай паліцыі спраўляўся вельмі добра. Кушал».

Запомнілася мне гэта запіска, бо, чытаючы яе, хлопцы жартавалі:

— Наогул «мала знаны», але калі быў гітлераўскім камандантам, то для Кушала гэта ўжо мерка, каб даць належную характарыстыку, каб мець давер да гэтага чалавека.

Але хто ж такі, урэшце, Іван Крэсла? Чаму гэтая засмучаная жанчына, у якой, напэўна, паліцаі, якія падначальваліся Крэсла, закатавалі і пакаралі смерцю каго-небудзь з блізкіх ёй людзей, гаварыла гэтае слова, як страшэннае пракляцце?

У гэты ж дзень мне давалася сустрэцца з многімі жыхарамі Вілейкі, якія ў падполлі і ў партызанскіх атрадах змагаліся з гітлераўскімі катамі ў гады Айчынай вайны. Я гаварыў з загадчыкам гаспадаркі бальніцы Васілём Рыгоравічам Альферам, з настаўніцай Любоўю Дзімітрыеўнай Міхайлавай, натарыусам Аляксеем Жэсткам, бібліятэкаркай Аленай Іванаўнай Шапшалевіч і, нарэшце, з псаломшчыкам Вілейскай царквы Аляксандрам Іванавічам Пагудам (які ледзь не стаў цесцем Івана Крэсла).

Кожная размова давала якую-небудзь новую рысачку да аблічча Івана Крэсла, што заслужыў такую пахвальную рэкамендацыю Кушала.

Кажуць, што з самазадаволення і ўкормленага твару Івана Крэсла не сыходзіла ўхмылка. Ён ухмыляўся, разгубляючы на турэмным зняволеным, ухмыляўся, дапытваючы сваіх ахвяр у камандатуры, ухмыляўся, нават адвозячы на расстрэл ні ў чым не вінаватых людзей.

У кіламетрах двух-трох ад Вілейкі, за палатном чыгункі, грэмелі залпы вінтовак, трашчалі аўтаматныя чэргі. Расстрэліных — старых, жанчын, дзяцей — на скорую руку засыпалі зямлёй.

А Іван Крэсла ўхмыляўся. У Вілейцы і ў навакольных вёсках палалі дамы людзей, падпаленыя фашыстамі і паліцаямі.

А Крэсла ўхмыляўся... Стагналі, сцякаючы крывёю, зняволеныя ў падвалах гестапа.

Крэсла ўхмыляўся... Стогны, пракляцці, пакуты людзей, пажары, шыбеніцы... Кат ухмыляўся...

Між іншым, ва ўхмылцы гэтай не было нічога чалавечага. Яна была падобна на драпежны аскал звера, які прагне крыві.

Заўважылі людзі адну дзіўную і страшную падрабязнасць: ухмыляўся Крэсла аднымі губамі, мускуламі твару. Вочы ж яго заўсёды заставаліся змрочнымі, насцярожанымі, драпежнымі.

Апрача ўсяго іншага, ён быў пражэрлівым, напхваўся крадзеным салам, настаянна жаваў што-небудзь. Твар яго і рукі блішчалі ад жыру. Не грэбаваў ён і перадачамі зняволеных. Ад яго настаянна несла самагонкай, і ён адкрыта гаварыў, што, калі з раніцы не вылакае бутэльку сівахі, то адчувае сябе «хворым» і непрыгодным да «работы».

Дзяўчаты і маладыя жанчы-

ны, убачыўшы каманданта паліцыі, у жаху ратаваліся ўцёкамі.

Нарэшце, Крэсла захацеў «законанага» каханьня. Ён вырашыў жаніцца і звярнуў сваю прыхільную ўвагу на дачку еўчаснага вілейскага псаломшчыка Васіліна Аляксандраўну Пагуда. Васіліне быў праціўны гэты кат з нязменнай ухмылкай. Але дзяўчына, трэба сказаць, была не з храбрага дзесятка. Шчыра кажучы, яна баялася Крэсла. Камандант паліцыі мог зрабіць з ёй усё, што захоча!

І ўсё ж вяселле адкладвалася з дня на дзень. Васіліна менш за ўсё хацела стаць жонкай ката.

А потым наступілі такія дні, што каманданту паліцыі давялося думаць не столькі пра жа-

ніцёбу, колькі пра выратаванне сваёй скуры. Пагрозамі Крэсла прымусіў Васіліна і яе бацьку Аляксандра Іванавіча ўцякаць разам з ім. На шчасце, «нявесеце» і «цесцю» давалася суправідаць «жаніха» толькі да Вілыноса. Далей ён ужо драпаў адзін.

Дзіўная справа, — расказвае Аляксандр Іванавіч, — як толькі Крэсла адчуў, што яго гаспадары — нямецкія фашысты — безнадзейна прайгралі вайну, ухмылку ў яго быццам сцерлі з твару. У дні адступлення гітлераўцаў не сустракаў я, здаецца, чалавека больш змрочнага, чым Іван Крэсла. «Я баюся, я баюся!» — прызнаваўся ён у прыпадку жывёльнага страху, і губы яго варушыліся і дрыжэлі, як паўзадушаныя чэргі. Заглушаючы гэты страх, ён стаў піць яшчэ больш, і гэтая акалічнасць дапамагла нам пазбавіцца ад яго...

Стары псаломшчык змоўк, вочы яго выказвалі сум, напэўна, успаміны, авалодаўшыя ім, былі не з прыемных.

«Дык вось ён які, Іван Крэсла, заслужыўшы прыхільнасць «генерала» Кушала!» — думаў я, вяртаючыся ў Мінск з Вілейкі. А калі прыехаў дамоў, дык вырашыў расказаць чытачам газеты пра ката, што ўхмыляўся, бачачы смерць і пакуты людзей, якіх мучылі і каралі смерцю пры яго ўдзеце.

Афіцэр
Крэсла Іван
Камандант паліцыі
1943
Крэсла Іван
1908

КАБ НЕБА БЫЛО ЧЫСТЫМ

Усю Вялікую Айчынную вайну я правёў у радах партызан. Бачыў жахі нямецка-фашыскай акупацыі. Колькі загінула народу. пацярпела сем'яў, колькі засталася абяздоленых дзяцей! Хіба гэта можна забыць?

Адразу ж пасля вайны ў нас была створана камісія па расследаванню злачынстваў нямецка-фашысцкіх захопнікаў на тэрыторыі Пружанскага раёна. Я быў старшынёй гэтай камісіі. Мы высветлілі, што страты, нанесеныя вайной толькі нашаму невялікаму раёну, складаюць каля 600 мільёнаў рублёў (у старых грошах). Вёскі Казлы, Краснае, Сілічы Красненскага сельсавета былі спалены ўшчэнт, усё мужыцкае насельніцтва, пачынаючы з 16 гадоў, расстраляна. Мы раскопвалі магілы і знаходзілі сотні трупаў. Каля Слабудак два вялікія равы былі запоўненыя расстралянымі. Мой аднавясковец, былы партызан Даніла Шурын знайшоў там трупы сваёй жонкі і сваіх дзяцей. Ніна Мышэчка з вёскі Ражковічы пазнала бацьку і брата. А ўсяго нямецка-фашысцкія душэгубы расстралялі і закатавалі ў нашым раёне больш чым 12 тысяч чалавек. Плач над магіламі стаяў усё дні, пакуль працавала камісія. Гэты плач і да гэтага часу гучыць у мяне ў вушах.

Усе мінулыя гады мы аднаўлялі разбураную вайной гаспадарку. Не пазнаць цяпер нашых мясцін: пахаразла зямля і самі людзі. Жывём мы шчасліва, усім забяспечаны і хочам, каб неба над светам было заўсёды чыстым.

І таму мы далучаем свой голас да голасу ўдзельнікаў Сусветнага кангрэса за ўсеагульнае раззбраенне і мір і заяўляем, што прыкладзём усё намаганні, каб сарваць планы імперыялістаў, якія імкнуцца распаліць пажар новай крывавай бойні.

**ПАЦЯРУХА,
пенсіянер.**

Пружанскі раён.

НЯХАЙ ЗАЎСЁДЫ БУДЗЕ МІР!

Цудоўная сонечная раніца. Чарадой да мора высыпала дружная арткаўская сям'я, дзеці з многіх краін свету. Яны праводзілі ў адкрытае мора сваіх паланцоў, якім даручана выкінуць у нейтральныя воды сотні закаркаваных бутэлек, каб яны плавалі па ўсіх морах і акіянах. Так дасягну да ўсіх кантынентаў прыняты тут Зварот да дзяцей нашай планеты.

У звароце, напісаным на рускай, англійскай, французскай і нямецкай мовах, гаворыцца:

Дзеці ўсіх краін і кантынентаў! Мы, вашы аднагодкі, дэлегаты злёту піянераў Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, паланцы піянерскіх і дзіцячых арганізацый Балгарыі, Бельгіі, В'етнама, Гвінеі, Германскай Дэма-

кратычнай Рэспублікі, Даніі, Заходняга Берліна, Індыі, Кіпра, Нарвегіі, Польшчы, Румыніі, Чэхаславакіі, Швецыі, Федэратыўнай Рэспублікі Германіі, Фінляндыі, Францыі, звяртаемся да вас:

Мы жывём далёка адзін ад аднаго, гаворым на розных мовах, але ўсім нам дарагі мір.

Мір—гэта жыццё! Вайна—гэта смерць!

Мы ненавідзім і праклінаем вайну, мы не хочам, каб узрываўся атамныя і вадародныя бомбы, гінулі нашы бацькі, плакалі нашы маці. Мы не хочам паміраць, нам патрэбен мір, чыстае неба і яркае сонца. Мы хочам вучыцца, працаваць, марыць і сябраваць.

Ад імя мільёнаў дзяцей мы гаворым усім людзям добрай волі,

усім брацьбітам за мір і шчасце на зямлі—вялікае дзякуй. І следам за ўдзельнікамі Сусветнага кангрэса за ўсеагульнае раззбраенне і мір у Маскве дружна паўтарам: «Не—вайне! Няхай жыве мір!»

Разам з дарослымі мы будзем умацоўваць і берагчы мір. Будзем часцей сустракацца на стадыёнах, злётах, турысцкіх сцэжках, у дзіцячых лагерах, міжнародных кангрэсах. Няхай з краіны ў краіну ляцяць пісьмы дружбы. Давайце паклянемся праз усё жыццё пранесці вялікую любоў да людзей, захаваць вернасць нашай дружбе.

Няхай заўсёды будзе сонца!
Няхай заўсёды будзе шчасце!
Мяхай заўсёды будзе мір!
АРТЭК.

Нашы госці

Марыя і Рауль Буж'е ў Мінску

— Вайна, ненавісная, страшная, разлучыла мяне з дзецьмі,— расказвае Марыя Буж'е. — Гэта было ў 1942 годзе. На нашай зямлі гаспадарылі фашысты. Яны тварылі, што хацелі: забівалі, вешалі і рабавалі мірных людзей. Калі ім спатрэбілася таяная рабочая сіла для фабрык і заводаў, яны сталі ўганяць савецкіх людзей у фашысцкую няволю. Горкі лёс на-

паткаў і мяне. Ніколі не забуду таго дня, калі гітлераўцы ў нашых Уваравічах хапалі маладых мужчын, жанчын і кідалі ў эшалоны, што адыходзілі на захад. Мяне яны разлучылі з маімі маленькімі дзецьмі. Лілі тады было 8 год, Бору — 7.

...Горад Вайда ў Германіі. Лагэр для зняволеных. Кожны дзень з варот гэтага лагэра фашысты выганялі нас, 400 рускіх жанчын, якія змяшчаліся тут, і гналі на работу. Мы шылі мяшкі на тэкстыльнай фабрыцы...

Доўгі час Марыя шукала родных: бацьку, маці, дзяцей, пісала пісьмы ў Беларусь. Але з дому вестак не было.

Яшчэ ў гады вайны Марыя пазнаёмілася з французскім ваеннапалонным — Раулем Буж'е. Яны пажаніліся і ў 1945 годзе, пасля сканчэння вайны, выехалі на радзіму Рауля.

І там, у Францыі, Марыя не спыняла шукаць родных. Нарэшце, у 1946 годзе бацька Марыі Павел Іванавіч Леснікоў адгукнуўся. Ён таксама шукаў дачку.

Павел Іванавіч пісаў аб тым, што да апошняга дня вайны змагаўся з ненавісным ворагам, што гэты вораг ператварыў родную зямлю ў руіны і папалішчы, спаліў дзесяткі беларускіх гарадоў, сотні вёсак. Дашчэнту згарэлі і родныя Уваравічы. Цудам удалося выратавацца маці Марыі Ефрасіні Мікалаеўне з унукамі Ліляй і Барысам.

Нядаўна пасля дваццацігадовай разлукі з Радзімай, з блізкімі Марыя разам з мужам прыехала ў Беларусь. І вось зноў побач дарагія сэрцу людзі: бацька, маці, дзеці. Яны сустрэліся ў Мінску.

— Я атрымлівала пісьмы ад сваякоў, — гаворыць Марыя Паўлаўна. — Яны былі самыя розныя. Мне пісалі, якімі цяжкімі былі першыя пасляваенныя гады. Людзі жылі ў бараках, жылі ўпрогаладзь, але ўпарта працавалі, ад-

наўляючы разбураную вайной краіну. Мне пісалі, як хутка мой народ перамог гэтую разруху. Я верыла, але не магла ўявіць, што за гэты кароткі тэрмін можна дасягнуць такіх каласальных поспехаў.

— Памятаю Мінск даваенны і бачу Мінск сённяшні. Ніякага параўнання! Горад стаў непазнавальны і па сваёму характару можа паспрацаваць з лепшымі горадамі Еўропы.

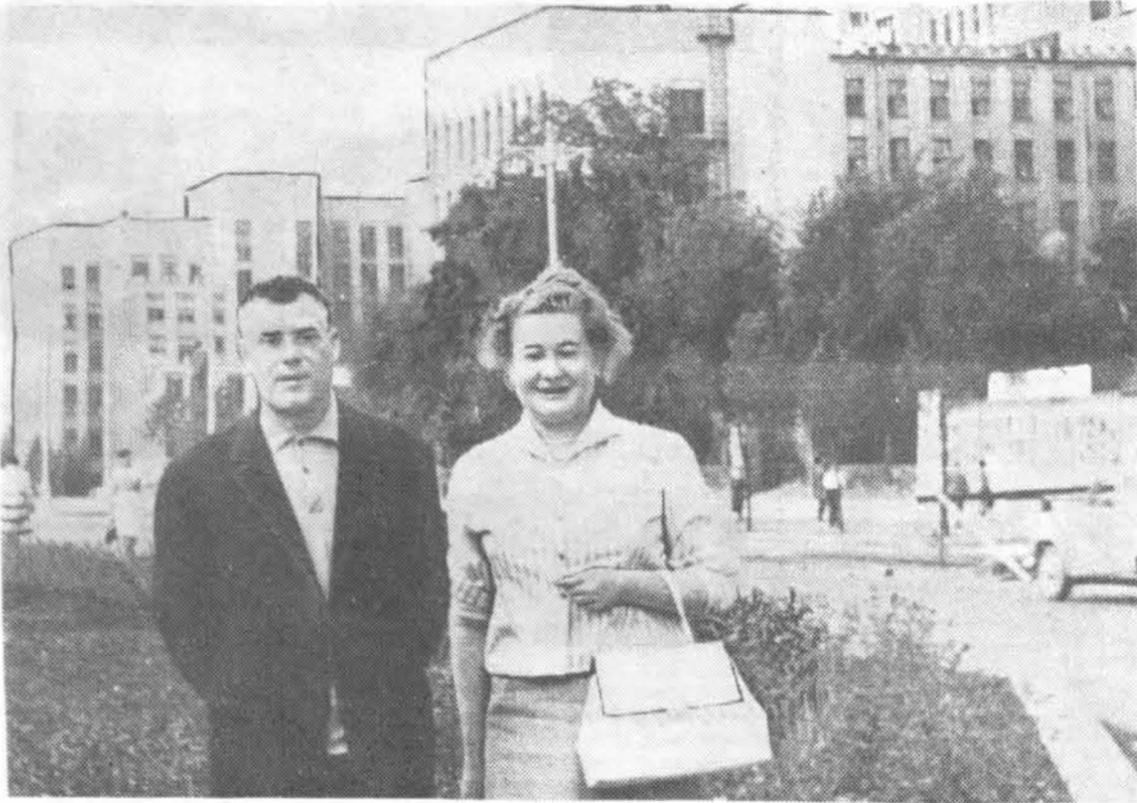
— Мне прыемна было даведацца, — працягвае Марыя Паўлаўна, — што нашы Уваравічы не толькі адноўлены, але сталі яшчэ лепшымі, прыгажэйшымі. Цяпер там працуюць заводы: цагляны, сушыльны, крухмальны, прамысловы камбінат, ёсць многа школ, бальніц, дзіцячых садоў, ясляў, працуюць курсы, дзе моладзь атрымлівае спецыяльнасці працоўцоў, медсясцёр і інш. На жаль, па турысцкаму маршруту не прадагледжана наведванне родных мясцін, таму мы не можам пабываць ва Уваравічах.

У час знаходжання ў Мінску муж і жонка Буж'е наведвалі і рэдакцыю газеты «Голас Радзімы», яны гутарылі з яе работнікамі. Яны расказалі аб жыцці французскага народа, казалі, што французы салідарны з савецкім народам. Яны таксама, як і беларусы, рускія, украінцы, хочуць будаваць мірнае жыццё, жыць у міры і дружбе з іншымі народамі.

— Я асабіста ў захапленні ад савецкіх людзей, — сказаў Рауль Буж'е. — Гледзячы на іх, на тое, як яны жывуць і працуюць, нельга не захапляцца. Яны ўсё робяць разумна і талкова.

— Гэта сапраўды так, — дапаўняе мужа Марыя Буж'е. — І калі мы вернемся ў Францыю, мы раскажам землякам, усім французам, якое прыгожае жыццё будзе савецкі народ.

Г. ПАРОМЧЫК.

Марыя і Рауль Буж'е на плошчы Леніна.

«БЕЛАРУСЬ» НА ПОЎДНІ

У нашай краіне з кожным годам павялічваецца сетка санаторыяў, дамоў адпачынку, пансіянатаў, турысцкіх баз, дзе мільёны савецкіх працоўнікоў праводзяць свой адпачынак.

Многа такіх устаноў маецца ў Беларусі. Але беларуская прырода, багатая і разнастайная, усё ж рэзка адрозніваецца ад прыроды поўдня, таму зусім натуральна, што беларусы хочуць пабываць і на поўдні. Там для іх адпачынку створаны ўсе ўмовы, асабліва ў тых месцах, дзе дзейнічаюць розныя мінеральныя крыніцы, неабходныя для лячэння самых розных захворванняў.

Вялікая колькасць такіх крыніц ёсць у Крыме і на Чарнаморскім узбярэжжы Каўказа.

Сусветнай вядомасцю карыстаецца адзін з самых буйных гарадоў-курортаў — Сочы. Сюды на цудоўныя Мацэстнінскія крыніцы штогод прыязджаюць лячэцца сотні тысяч савецкіх грамадзян, а таксама нашы сябры з-за рубяжа. Толькі за летні перыяд ў Сочы адпачывае амаль мільён чалавек. Карэннае насельніцтва гэтага горада-курорта складае 200 тысяч жыхароў, а ўжо к пачатку ліпеня месяца тут адпачывала больш трохсот тысяч курортнікаў.

Сярод выдатных санаторыяў у Сочы дзейнічае і санаторый «Беларусь». У ім адпачываюць і лецацца тысячы працоўных нашай рэ-

спублікі. Санаторый пабудаваны проста і прыгожа. На яго тэрыторыі шмат кіпарысаў, магнолій, пальмаў, платанаў і іншых паўднёвых раслін. Санаторый размяшчаецца на самым беразе мора.

Нядаўна мне давялося пабываць у «Беларусі», пазнаёміцца з некаторымі адпачываючымі. Сярод іх я бачыў рабочых і служачых, калгаснікаў і артыстаў, інжынераў і іншых працоўнікоў. Я гутарыў з работніцай Мазырскага завода меліярацыйных машын Палагеей Антонаўнай Петрушэнка, брыгадзірам-паляводам з вёскі Вялікі Сялец Быхаўскага раёна Маргелёўскай вобласці Іванам Андрэевічам Харытонавым і са старшым электрамонтэрам Баранавічэй трыкатажнай фабрыкі Міронам Германавічам Камотай.

Яны расказалі, што прыехалі адпачываць і лячыцца па пудзёўках, выдадзеных ім прафсаюзнымі арганізацыямі, прычым Петрушэнка атрымала пудзёўку бясплатна, а Харытонаў і Камота заплацілі толькі трыццаць працэнтаў яе кошту.

У будынку санаторыя маюцца лячэбна-працэдурныя кабінеты, у якіх працуюць вопытныя ўрачы-спецыялісты. Да паслуг адпачываючых — кінаканцэртная зала, бібліятэка, спартыўныя збудаванні. Часта яны бываюць на экскурсіях у ваколіцах Сочы, на возеры Рыца і інш.

В. ГУСАКОУ.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях — на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 8 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па серадах — ад 21 гадзіны 30 мінут па Грынвічу, або ад 22 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 31 метр ці 9520 кілагерцаў і на хвалі 41 метр ці 7380 кілагерцаў;

па нядзелях — ад 7 гадзін раніцы па Грынвічу або ад 8 гадзін раніцы па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19.30 да 20.30 на хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалі: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.